

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 177. — ŠTEV. 177.

NEW YORK, MONDAY, JULY 30, 1923. — PONDELJEK, 30. JULIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

MAJNARJI PRIPRAVLJENI NA STAVKO

Zvezno glavno mesto pričakuje vladne akcije, če bodo premogarji res zastavkali. — Intervencija vlade je možnost, s katero je treba računati sedaj, ko so bila pogajanja prekinjena. — Velikanski fondi za borbo proti United Mine Workers.

Washington, D. C. 28. julija. — Razdor v pogajanjih med antracitnimi premogarji in delodajalci v Atlantic City je povzročil tukaj resne skrbi, kajti mogoče je, da bo doživela dežela nadaljno premogarsko stavko tekom bodoče jeseni, če se ne bodo pogajanja izjalovila. Aktivna intervencija od strani vlade, da se prepreči stavko, postaja vsled tega resnična možnost.

Odlični tukajšnji uradniki pa so še vedno naziranja, da bodo pogajanja med premogarji in delodajalci obnovljena in da niso prilike za odgovor nikakor tako oddaljene kot izgleda na prvi pogled.

Premogovna komisija Združenih držav se je sestala danes, a ni izdala pozneje nobenega ugotovila. Uradniki trdijo, da izdeluje komisija poročilo glede premogovnikov mehkega premoga.

En vzrok, vsled katerega mislijo dobro informirane osebe v Washingtonu, da bo uravnava kljub vsemu sklenjena, je ta, da niso proizvajalec mehkega premoga pričakovali stavke v antracitnih poljih. Znano je tudi, da se antracitni delodajalci zelo boje stavke, ker mislijo, da bi imela za posledico drastično zakonodajo kongresa in da bi eventualno vlada prevzela obratovanje rogov.

Dosti se sicer govori o intervenciji premogovne komisije, če bi nevarnost stavke tekom avgusta narasla, a dosti bolj verjetno je, da bo moral posredovati sam predsednik, če bodo postale razmere preveč napete. To bi seveda lahko storil potem te ali one agencije, katero bi si izbral. Ta agencija bi bila lahko premogovna komisija ali kak osebni zastopnik predsednika. Premogovna komisija nima primerenih polnomoči, da bi bila kos takemu položaju kot preti v antracitnih poljih, kajti kongres je dal tej komisiji le polnomočje, da dožene dejstva. Svoje končno poročilo mora predložiti do 23. septembra.

Številni tukaj so mnenja, da bi predsednik Harding najbrž sklical posebno zasedanje kongresa, če bi izbruhnila stavka. K temu koraku ga je pozval kongresnik Treadwell iz Massachusettsa in sicer če izbruhne stavka ali ne.

Atlantic City, N. J., 8. julija. — Prva posledica poloma pogajanj glede nove plačilne lestvice v antracitni industriji je bila, da se je pričelo splošno razpravljati o dobrih in slabih straneh check-off sistema.

Delodajalci v premogovnikih mehkega premoga so se pridružili tozadevnim razpravam z ostrim napadom na check-off sistem. Ta napad je vprizoril komitej proizvajalcev mehkega premoga, ki zboruje sedaj v Seaview Golf klubu.

Objavilo se je, da je komitej odločil svoje delo sestave priporočil na Premogovno komisijo Združenih držav, da izda ugotovilo, v katerem se označuje check-off sistem kot izjalovljenje v poljih mehkega premoga ter označuje načrt nasprotnim, "tako principijem amerikanizma kot principijem unijonizma".

V svojem protigotovilu je napadel predsednik Lewis National Coal Association, o kateri trdi, da jo obvladujejo ne-unijski premogarski delodajalci, ki so baje zbrali sklad desetih milijonov dolarjev, da se bori z njim proti United Mine Workers. Rekel je nadalje, da je poskus neunijonskih delodajalcev iz mehkih premogovnih polja, da bi se v sedanjem trenutku vmešavali v spor med antracitnimi delodajalci in delavci, nesramnost in da je vsled te akcije United Mine Workers organizacija povsem upravičena razkrinkati njih himavščino.

Posebni komitej delodajalcev iz mehkih polja, kateremu načeluje John Brydon iz Somerset, Pa., ki je bil pred kratkim izvoljen predsednikom National Coal Association, je objavil, da zastopa sedemdeset odstotkov vse trgovske tone mekega premoga, izkopanega v Združenih državah, vključno vsa unijonizirana polja mehkega premoga.

To ugotovilo je označil predsednik Lewis kot "čisto izmišljotino", kajti številne odgovorne skupine delodajalcev, ki obratujejo na temelju kontraktov z United Mine Workers v Illinoisu in drugod, "so zapustila članstvo National Coal Association, ker je postala ta zveza izključno le skupina fanatikov, ki sovražijo delavstvo".

Posebni komitej bituminoznih delodajalcev je izjavil nato glede izjave Lewisa, da je check-off sistem redna prikazen v unijonskih kontraktih in da posluje v zadovoljstvo bituminoznih delodajalcev.

Nobenega ugotovila bi ne moglo biti bolj oddaljeno od resnice. Ravno nasprotno: check-off sistem se je izkazal tako sovražnim stalni in mirni produkciji mehkega premoga, da je posebni komitej bituminoznih delodajalcev vložil pri Premogovni komisiji Združenih držav prošnjo za popolno odpravo tega sistema.

NEMIRI V NEMŠKIH MESTIH.

Slika nam kaže železniško postajo v Frankfurtu, kjer so se vršili pred kratkim veliki komunistični nemiri. Na sliki vidite francoske vojake, ki opravljajo policijsko službo.

NEMŠKI ČASTNIKI OBDOJENI NA SMRT

Spilcnirali so proti Francozom. Belgijci so aretirali štirideset Nemcev ter jih bodo imeli kot talce.

Duesseldorf, Nemčija, 29. jul. — Nemško časopisje poroča, da so Francozi obsodili na smrt nemškega majorja Zornacka in dva poročnika Kellera in Knutha. Dolže jih, da so imeli v bližini nekega francoskega častnika skrit diktograf.

Iz francoskega glavnega stana poročajo, da so Francozi izpustili začasno na prosto švicarskega državljana Schreiberja, ki je bil predsednik nekega nemškega društva v Dortmundu.

Aretili so ga bili, ker je širil neke proklamacije, v katerih je bilo razkrinkano nesramno postopanje francoskih oblasti.

Duisburg, Nemčija, 29. julija. — Belgijske oblasti so aretirale nadaljnih 40 Nemcev. Imeli jih bodo kot talce in bodo z njimi izvanredno strogo postopali, če se bo pripetilo kako dejanje sabotaže v ozemlju, ki ga je zasedla Belgija.

Kolin, Nemčija, 29. julija. — "Koelner Zeitung" poroča, da so Francozi zasedli vas Hervest-Dorsten ter s tem razširili svoje okupacijsko ozemlje do Holsterhausena. V novozasedenem ozemlju se nahajata Leopoldov in Baldurorov, ki sta najmodernejša premogovnika v Nemčiji.

STALIŠČE AMERIKE NA KONFERENCI

Amerikanci so si pridobili pravice najbolj favoriranega naroda v pogodbi glede ožin. — Nadaljevalo se bo s pogajanjimi glede drugih spornih točk.

Lausanne, Švica, 29. julija. — Ameriški in turški izvedenci so sklenili včeraj zvečer dogovor, vsled katerega bodo dežije Zdržene države stališče najbolj uvaževanega naroda glede prostosti ožin za trgovske in bojne ladje in da bodo dobile vse privilegije, ne da bi podpisale konvencije glede ožin.

Zdržene države bodo tudi proste vseh omejitev, katere nalaga ta konvencija, ki daje vsem silam, ki so podpisale konvencijo pravico vzdrževati v ožinah tri bojne ladje, ki pa ne presegajo 10 tisoč ton. K temu pride še dodatni privilegij, da ima lahko vsaka sila tam toliko ladij kot jih ima katerakoli dežela, meječa na Črno morje. To vključuje seveda tudi Rusijo.

Nadaljna važna zadeva, glede katere so se dogovorili danes, je pobiranje davkov od ameriških kompanij in ameriških posameznikov v Turčiji. Turčija se je obvezala, da ne bo pobirala davkov iz časa pred petnajstim majem tekočega leta. Če pa so bili taki davki že plačani, ne morejo Amerikanci zahtevati povračila.

Nadaljni sestanek izvedencev se bo vršil jutri. Joseph Grew in Ismid paša bosta najbrž naprosila za nadaljna navodila iz Washingtona in Angore, predno se bosta mogla dogovoriti glede jamstev za zavarovanje krščanskih manjšin v Turčiji ter povračila za škodo, katero so trpeli Amerikanci v Turčiji tekom vojne.

Ismid paša se je vrnil po konferenci v svoj hotel ter rekel smehljaje: — Nismo mogli dovršiti. Ostal bom v Lausanni še več dni. Amerikanci so potrdili izjavo paše in vrjetno je, da bo trajala konferenca še precej časa.

Sestanek izvedencev, ki se je vršil istočasno, je ugledil številna vprašanja glede frazeologije.

SENATOR SMOOT NA NOR- VEŠKEM.

Kristijanija, Norveška, 28. jul. — Senator Združenih držav, Reed Smoot iz Utah, ki je prišel sem, da obišče rojstni kraj svoje matere v bližini tukajšnjega mesta, je bil sprejet v avdienco od kralja Haakona, kateremu je sporočil pozdrave predsednika Hardinga. Od tukaj bo odšel senator Smoot v Nemčijo, da prouči tam finančni položaj.

KAJ BO ODGOVORILA ANTANTA ANGLIJI?

London pričakuje, da bo dobil odgovore od zaveznikov v pričetku tega tedna. — Boji se neizprosne zahteve, naj preneha pasivni odpor pred pričetkom pogajanj.

Bruselj, Belgija, 28. julija. — Kabinet je zaključil belgijski odgovor na angleški reparacijski memorandum ter ga poslal v Pariz. Odgovor bo najbrž izročen v Londonu v ponedeljek, istočasno s francoskim.

London, Anglija, 28. julija. — V uradnih krogi pričakujejo splošno, da bosta vsebovala tako francoski kot belgijski odgovor na angleško reparacijsko poslanico odklonitev reparacijskih pogajanj z Nemčijo, dokler bo trajal v Ruhru naprej pasivni odpor.

Francoska in belgijska poslanica bosta najbrž izročeni v ponedeljek. Splošno prevladuje pričanje, da bo odgovor Belgije bližji angleškemu stališču glede vprašanja jamstev in svote odplačil. Francoska poslanica bo najbrž iskala nadaljne informacije od Anglije glede gotovih točk, posebno, glede vojne odškodnine.

Mnenje da bo Anglija, končno prisiljena poslati svoj lastni odgovor na Nemčijo, brez sodelovanja Francije in Belgije, je ojačeno vsled zadnjih poročil iz Pariza.

Nekateri opazovalci pa goje precej medlo upanje, da bo stališče Belgije, koje vlada skuša premostiti prepad med Anglijo in Francijo, obdržalo zavezniške skupaj, da bo mogoče vzdržati skupno fronto proti Nemčiji.

Pariz, Francija, 8. julija. — Avtoritativno se je danes izjavilo, da se je v francoskem odgovoru na angleško reparacijsko poslanico porabilo vsa sredstva, da se doseže poln dogovor z Anglijo. Francoski odgovor bo izročen v pričetku tedna, kajti ministrski predsednik Poincare želi ugoditi želji lorda Curzona, angleškega zunanjega ministra, da dobi odgovor Francije še pred odgledanjem angl. parlamenta, ki bo šel na poletne počitnice dne 2. avgusta.

STRELA UBILA TRI, KI SO MO- LILI V CERKVI.

Budimpešta, Madžarska, 27. julija. — V protestantovski cerkev v Nyireghyhaca v neposredni bližini Tokaja je udarila strela ter ubila pastorja pred oltarjem ter dva vernika.

KOMUNISTIČNO GIBANJE V NEMČIJI

Vznemirjenje se je pričelo, ko je marka zopet padla in povečali so ga komunisti, ki prikrivajo svoje prave načrte. — Ljudje se boje "konca vseh stvari". — Kancelar Cuno je izdal nov poziv na narod. — Versaillesko mirovno pogodbo je treba raztrgati.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Panika je edina beseda, s katero je mogoče primerno opisati današnje nemško razpoloženje. Dežela je izgubila glavo ter govori o bližajočem se polomu, ki pa bo pomenjal v sedanjem slučaju "konec vseh stvari".

Na dnu javne agitacije je dejstvo, da je poskočila vrednost dolarja v teku enega samega tedna od 300.000 na en milijon mark. Temu primerno so se seveda tudi zvišali življenjski stroški, zaenkrat za nekako petdeset odstotkov, a meja ni še dosežena.

Neposredni vzrok akutnega strahu, ki prevladuje, pa je obračanje komunistov. S hladno preudarnostjo so pustili berlinsko prebivalstvo v dvomu, kaj naj pravzaprav pričakuje od njih antifašistovske demonstracije. Ne ve se niti to, če se bodo te demonstracije res vršile.

Čeprav bodo na Saškem demonstracije dovoljene, — kajti tam vlada socialistično - komunistična večina, so prepovedane demonstracije v skoro vsej ostali Nemčiji. Berlinski boljševiki, ki so hoteli dati svoji prireditvi poseben okus, so sklenili vpriporiti demonstracijo v Potsdamu. Najprvo so izjavili, da se ne bodo brigali za prepoved, a od tedaj so izdali več izjav, ki dovoljujejo dvom glede njihovih resničnih namenov.

Skušali se bodo izogniti boju s policijo, a nejasnost njihovih izjav je le še povečala javno razburjenje.

Pred zasedanjem Ruhr okraja je bil komunistem v Nemčiji mrtev. V onem času ni obstojala v Nemčiji nikakoli boljševiška nevarnost. Sedaj pa se je položaj korenito izpremenil in parlamentarni voditelji iščejo še sedaj izgovora, da prelože splošne volitve, ki naj bi se vršile prihodnje leto, ker se boje komunističnih glasov. Če bo šlo tako naprej kot sedaj, bo imela nova zbornica dosti pristašev nasilja.

Panika je omajala jezike listov in sedaj pišejo to, kar je narod splošno govoril že par tednov. Zatvornice so se odprle, ko je "Germania", uradni organi klerikalcev, napadla vlado. Katoliške občine pa predstavljajo volilne okraje, iz katerih prihaja večina pristašev kancelarja Cuna.

Ta napad je povzročil veliko vznemirjenje in mnogo se špekulira o tem, če hočejo katoliki vreti Cuna iz urada ali ga še nadalje podpirati. Kancelarja se lahko iznebe ob vsakem trenutku, če hočejo.

V nekem članku v "Vorwaerts" izjavlja bivši kancelar Mueller, "da je razpoloženje med narodnimi masami tako obupano kot je bilo jeseni leta 1918. To znači, da bi socialisti v tem skrajno kritičnem trenutku ne odklonili soudeležbe pri vladnih odgovornostih, če bi bilo nemogoče stvoriti kabinet brez njih." Na drugi strani pa je kaj lahko mogoče, da bodo smatrali reakcionarji odhod Cuna kot signal za oborožen preobrat.

V zadnji izdaji svojega lista izjavlja notorični grof Reventlow, da je prišel čas, ko je treba raztrgati versaillesko mirovno pogodbo ter jo vreti zaveznikom pod noge. Ob istem času namiguje, da so izdelali fašisti nove guerila taktike, ki jim bodo mogočile nastopiti proti Franciji s precej velikimupanjem na uspeh. Slične migljaje je bilo čuti tudi iz drugih krogov.

Stimmes, kojega politiko je prestavil Cuno v prakso, ko je rekel Francozom "ne", ugotavlja sedaj potom svoje- ga lista, "da ni še nobena prejšnja vlada s svojim molkom tako hitro zdrobila javnega zaupanja".

Potem, ko je za nekaj časa popolnoma izginil s irga, se je zopet pojavil krompir, a v zelo majhnih množinah. Penanjkare je bilo posebno nevarno, kajti krompir predstavlja glavno hrano širših slojev prebivalstva.

ŽENSKE SO PRAV TAKO KRI- VE KOT MOŠKI.

Muskegon, Mich., 26. julija. — Če živite v Muskegon okraju ter imate doma kotel za kuhanje žganja, je vaša žena prav tako kriva kršenja prohibicijske postave kot vi sami. Tako je odločil včeraj v Circuit sodišču sodnik Wandewerp.

Sodnik je izjavil, da bodo morale v bodočih slučajih kršenja prohibicijske postave žene prav tako trpeti kot moške.

Noben poročen moški ne more kršiti postave na svojem lastnem domu, brez privoljenja žene, — je rekel.

BEJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

AMERIŠKI ZAKLADNIŠKI TAJ- NIK DOSPIL V PARIZ.

Pariz, Francija, 27. julija. — Ameriški državni zakladničar Andrew W. Mellon, ki potuje po evropskih deželah, je dospel nocoj iz Londona sem. Nastanil se je v hotelu Crillon.

NASILNO POSTOPANJE BEL- GIJSKIH VOJAKOV.

Bruselj, Belgija, 29. julija. — Pred kratkim je neki belgijski vojak na cesti ozmegal nemškega poslanika Roedingerja, ker je govoril nemški. Rekel mu je "prasec" ter ga oklofotal. Poslanik je vojaka naznanil, toda sodišče ga je oprostilo.

Sodnik je rekel, da je poslanik vsega tega sam kriv, ker se je posluževal na ulici nepriljubljenega jezika.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO NAJLJUBŠE

Owned and Published by
Meyers Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
68 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En leto leta volja let na Ameriko	Za New York za leto leta	07.50
En leto leta volja let na Ameriko	Za pol leta	3.50
En leto leta volja let na Ameriko	Za šest mesecev	5.00
En leto leta volja let na Ameriko	Za leto leta	10.00

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement.

Dopis brez pošiljanja in osebno na ne pridobijo. Denar naj se plačuje po
Skladu po Ameriki. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
tudi pošljete izjavilo nazaj, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

68 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 3575

NEMČIJA

Nemčija je izčrpala vse svoje sile in vire vztrajnosti. Organizirana nemška družba se pa ne bo naenkrat zrušila, kot da bi jo zrušil potres.

Ko posameznik umira vsled lakote, se ne zgrudi mrtev na cesto, ampak se zateče v kak skrit kotiček in tam čaka usodepolnega trenutka.

Narod ne preneha naenkrat z bojem.

Tukaj in tam se pojavi še nekaj živahnosti, in ko so sedje domnevajo, da je že vsega konec, še parkrat vzplamtijo kot sveča.

Za večer so napovedali nemški komunisti velikansko demonstracijo. V svojih oklicih so pozivali narod, naj stori svoj edin možen, toda usodepoln korak — naj se pridruži ruskim boljševikom.

Izvanredno značilne so bile naslednje besede v enem teh proglasov:

— Pripravljeni smo zgrabit za orožje ter žrtvovati kri in življenje, da spodimo zajedaveca iz Ruha in da pometemo z izkoriščevalci nemškega naroda.

Vsakdo je napeto pričakoval večeršnjega dne.

Grmenja je bilo veliko, toče pa le malo, oziroma nič. Vršilo se je par ponižnih shodov, ki pa niso imeli zaželjenega učinka.

Nemški narod je došel do strašne faze, ko nihče ne skrbi za splošnost, ampak vsakdo sam zase in za svoj želodec.

Vlada je osovražena. Glavna coklja vseh njenih naporov so Nemci sami. Nemci so se vdali v svojo usodo. In čim manj so občutljivi, čim manj se brigajo za vsak ponovni francoski udarec, temvečja skrb gospodari v francoskih sreih, češ, kaj bo, kaj bo?

Poljedelski okraji Nemčije se bodo še nadalje vzdružili. Kmetje imajo še precej živih skritih in zakopanih.

Vasi bodo imele šveden o nekaj hrane, ko bodo mesta že davno izstradana. Nemiri v Vratislavi, ko so sestradanci navalili na hotele in trgovine, so le znanik dogodkov ki se bodo završili po drugih mestih.

Pravijo, da so povzročili nemire v Vratislavi komunisti.

Toda ko postanejo življenjske potrebe tako silne kot so sedaj v Nemčiji, se prebivalstvo dvigne in se ne ozira preveč na politično propagando.

V takih razmerah kot so sedaj v Nemčiji, se ne moreta dolgo časa vzdržati postava in red.

Francosi bodo imeli na vesti propad in uničenje šestdesetmilijonskega naroda.

Imena ameriških zveznih držav.

Ako govorite, recimo, o Californiji ali Nebraski in drugih državah in teritorijih Unije, ste si le kdaj stavili vprašanje, zakaj se dotična država pravzaprav tako imenuje in odkod je dobila svoje ime? Od 48 držav, 1 distrikta, 2 teritorijev in 2 "posestev", ki skupaj tvorijo ozemlje Združenih držav, 27 imed teh pokrajin nosi imena indijanskega pokolenja, ime sedmih je španskega ali latinskega izvira, 17 je poimenovanih po starokrajških krajih ali osebah ali je angleškega izvira. Le ena država, Vermont, ima francosko ime.

Morda najbolj poetična imena so ona, ki so Indijanci nadeli med pokrajinam, predno si je belokozec prisvojil Ameriko. Alabama se imenuje tako po indijanskem plemenu, ki je poprej bilo tam naseljeno, in pomenja "trebim zemljo". Arkansas nosi ime po istoimnem indijanskem plemenu. Arizona je "dežela malo vrelecev". Idaho pomenja "sveto na gorah". Illinois v indijanskem narodu pomenja "reka ljudi". Iowa nosi ime indijanskega plemena, beseda pomenja "zaspane glave". Kansas je tudi ime indijanskega plemena. Kentucky pomenja "jutranja dežela". Massachusetts pomenja v indijanskem

narodu "prostor sredi velikih brd". Ravnotako pesniška so imena: Minnesota — "kalna voda", Mississippi — "ribja reka". Dakota — "zavezni prijatelji". Tennessee — "skriviljena žlica". Texas — "dežela zavezancev". Wyoming — "dežela gor in dolin". Connecticut — "dežela dolge reke". Utah je dežela Utov, indijanskega plemena, ravnotako se Wisconsin in Missouri imenujeta po indijanskem plemenu, ki je tam stanovalo. Ohio pomenja v irokeški indijanski "veliki". Okalhoma je "dežela rdečekožcev" in Nebraska pomenja "široka reka".

Španski raziskovalci in misijonarji, ki so prvi prodrli v južne države in v pokrajine ob Pacifiku, so prekrstili mnogo krajev, ki so jih našli, z latinskimi ali španskimi imeni. Podnebje južne Californije je bilo za njih malec prevročje: tako so imenovali to pokrajino "California", kar pomenja "goraka peč". Voda Colorado reke se jim je zdela rdečkasta radi rdečega blata v reki in so zato krstili to reko "Colorado", kar pomenja "rdeč". Država je potem dobila ime po reki. Florida je kratica za špansko ime Cvetne nedelje (Pascua Florida). Dobila je to ime, ker je španski razisko-

vatelj Ponce de Leon prvič stopil tam na kopno na dan Cvetne nedelje leta 1512. Montana pomenja v španski "gorata dežela", Nevada "zveznata", Oregon je "dežela ljudi z velikimi ušesi", španski pridevek za Indijance. Filipinski otoki — "Islas Filipinas" — so tako imenovani v čast španskemu kralju Filipu. Porto Rico pomenja dobesedno "bogata luka".

Države, ki so jih Angleži in Francozi poimenovali po starokrajških krajih in osebah, so: Distriet of Columbia po Kristofu Kolumbu; Delaware po Lord de la War, ki je priplaval v Delaware Bay (zaliv) leta 1610; Georgia po angleškemu kralju Juriju II.; Louisiana, t. j. Luizova dežela, tako imenovana po francoskem kralju Ludoviku XIV. North in South Carolina (Kafova dežela) po francoskem kralju Karlu IX. Država Washington po prvem predsedniku Združenih držav. Maine nosi svoje ime po francoski provinci istega imena, ki je bila svoečasno last angleške kraljice Henrijete Marije, žene Karla II.; isti kraljici na čast je dobila svoje ime država Maryland (Marijina dežela). New Hampshire se imenuje po angleški pokrajini Hampshire in New Jersey po angleškemu otoku Jersey. New York se je po-

prej imenoval Nieuw Amsterdam (Novi Amsterdam) in je bil holandska kolonija; ko so jo Angleži osvojili, so ime prekrstili v New York na čast vojvodi York, kateremu je to kolonijo podelil njegov brat, angl. kralj Karl I. Pennsylvania (Pennovo gozdovje) se imenuje po Williamu Penn, ki je leta 1681. dobil od angleškega kralja Karla II. lastninsko pravico do te pokrajine v poravnano dolga, ki ga je angleška vlada dolgovala Pennovemu očetu. Penn ji je nadel ime "Sylvania" (gozdna dežela), a kralj ji je predložil ime "Penn". Rhode Island je bilo začetkom ime le onega otočja, kjer je nahajalo mesto Newport, dočim je pokrajina nosila ime "Providence Plantations"; kasneje je ime otoka prešlo na vso državo. Ime je posneto po otoku Rodu (Rhodos) ob Mali Aziji. Virginia, kar pomenja "devična dežela", je bila poimenovana v čast angleški kraljici Elizabeti, ki so ji dvorjani laskali s pridevkom "kraljica-devica". Vermont je francosko ime in pomenja "zeleni gora". To ime ji je nadel baje francoski raziskovatelj Samuel de Champlain, ko je zagledal njene zelene gorice iz jezera, ki nosi njegovo ime. Indiana je "dežela Indijancev".

Novice iz Slovenije.

Prva inženjerja ljubljanske montanistike.

Te dni sta diplomirala na ljubljanski tehniški za inženjerja montanistike Cvetko Karlin in Otmar Petrič. V celem so doseg položili na ljubljanski tehniški diplomski izpit 4 slušatelji tehnike, in sicer dva kemika in dva montanista.

Pogumna ljubljanska deklica.

10letna Anica in 3letna Marija sta se igrali Pred Prulami v strugi Ljubljanice. Pred zatvornico je pa Marija padla v 1 meter globoko vodo. Anica je to videla, šla pogumno za sestrico v vodo in jo rešila gotove smrti.

Republikanski pretep na polju.

Pri mariborskem okrožnem sodišču je vzklieni senat razpravljal o vzklieni voditelja slovenskih republikancev dr. Novačana, urednika "Republikane" v Celju, proti sodbi okrajnega sodišča v Ormožu, ki je dr. Novačana obsodilo na 100 dinarjev globe ali en dan zapora, ker je v volilnem boju pretepel svojega konkurenta slovenskega radičveca Veldina iz Gaberja pri Središču. Dne 4. marca so namreč sklicali radičveci volilni shod v Središču, na katerega se je peljal tudi dr. Novačan. V vlaklu je trčil ob glavnega Radičvega agitatorja Veldina, s katerim je bil že močno sprt in si se že enkrat pri sodišču neoprijetno božala. Ko sta izstopila v Središču, je "Novačan, katerega je spremljal tudi sotrudnik "Republikane" Stampar, poklical Veldina k sebi. Ta pa jo je raje pobrisal čez polje, Novačan pa za njim in sredi njiv se je vnel dvo-boj: Novačan z gorjačo, Veldin pa z dežnikom. Rezultat je bil ta, da je prišel Veldin na shod samo z ročajem dežnika in z močnimi bulami. Ostali del dežnika pa je prinesel za njim Stampar. Vzklieni senat je sodbo ormoškega sodišča potrdil. Novačan bo plačal.

Vlomi in tatvine.

V Klečah pri Ljubljani je bilo vlomljeno pri trgovcu Martinu Pasariču. Vlomilec so odnesli manufakture, čokolade in 5 hlebov kruha v vrednosti 18,281 kron.

V Mišjem dolu pri Blatnem vrhu je bilo vlomljeno pri običnem slugi Karlu Galofu in odneseno blaga v vrednosti 5500 kron; Antonu Kraševu v Blatnem vrhu pa so tatovi odnesli raznega blaga v vrednosti 9270 kron.

V Banskem so vlomilec odnesli kočariči Jožefi Sluis blaga v vrednosti 2700 kron.

V Krnelju je bilo kočariči Mariji Jerpan ukradenih 6 kokoši.

Iz tovrnega vlaka ukradene koze.

Iz tovrnega vlaka med Litijo in Zalogom je bilo med vožnjo konec januarja 1 bala telečjih kož. Te tatvine je bil prvotno osumljen Rudolf Kosmač. Ko pa se je dne 15. februarja t. l. izvršila hišna preiskava pri Ivanu Koviču v Lazih, so se našle ukradene koze pri Feliksu Jančarju. Pred sodiščem je bil Jančar obsojen na šest tednov težke ječe.

Nepoboljšljiv grešnik.

Alojzij Glavač, star 31 let, iz Sočnika pri Krškem, je bil radi tatvine že dvakrat kaznovan. V noči med 26. in 27. majem pa ga je skušnjava zopet premagala. Ob tej priliki je hlapec Jerneju Šinku na Poljanski cesti v Ljubljani vzel raznih predmetov v vrednosti 2060 kron, za kar je pred sodiščem zopet prejel zasluzeno kazno 6 me. oev težke ječe.

Peter Zgaga

Italjanski ministrski predsednik Mussolini je praznoval večer svoj štirideseti rojstni dan.

Iz vseh krajev dežele je dobil na tisoče čestitk.

Nekaj bi mu bilo lahko prerokovati, namreč, da ne bo praznoval svojega enoštiridesetega rojstnega dne kot ministrski predsednik Italije.

Velik močan možak je prosil dela.

— Ali ste poročeni? — ga je vprašal gospodar.

— Ne. Te praske na obrazu sem dobil, ko sem padel s kolesa.

Iz Doorna poročajo, da je začel bivši nemški kajzer prodajati dragocenosti svoje pokojne žene. To ni nič. Boga bi prodal, če bi mu bilo še enkrat dano sedeti na nemškem prestolu.

Predsednik Harding je precej nevarno zbolel na svojem potovanju po Alaski.

Njegov zdravnik pravi, da ima nekaj v želodcu.

Tudi jaz bi rekel, da mu leži v želodcu nekaj težkega, — namreč znaga farmerskega in delavskega kandidata Johnsona v Minnesoti.

V soboto je bila na prvi strani Glasa Naroda objavljena slika novoizvoljenega senatorja države Minnesote.

Možak je v precej nenavadni poziciji. Slika nam ga prikazuje, ko molze kravo.

Dokler bo le krave molzel, bomo na svojem mestu.

Upajmo, da ne bo sledil vzgledu svojih tovarišev, ki neprestanu, od jutra do večera molzejo — davkoplačevalce.

Srbi so odločno nastopili proti slovenskim klerikalcem. Očitajo jim avstrijaštvo, in srbsko časopisje je polno odstavkov, ponatisnjenih iz Slovene od leta 1914 do 1918.

V odstavkih kar mgolgi besed kot so "mili cesar" in "ljuba Avstrija".

Duševni oči oziroma spočetnik teh člankov je bil brez dvoma Janez Šušteršič, ki je še sedaj, ko ni Avstrije nikjer več, Avstriji vdan iz vsega srca.

Baš tega Šušteršiča je pa pozval v domovino Srb vseh Srbov Nikola Pašić.

In Pašić ne bo miroval prej, dokler ne bo Šušteršič sedel v jugoslovanskem ministru.

O, politika, svinja je tvoje ime!

Zadnja statistika pravi, da je v Združenih državah dvajset milijonov katoličanov.

Če bi se še pater Skaza držal katoliških nauk in se ravnal po njih, bi bilo v Združenih državah dvajset milijonov in en katoličan.

Revolucija v Nemčiji se je izjalovila.

Če bi se Nemci že vsaj napotili toliko zanašali na Ruse kot so se zanašali na zaveznike, bi že zdavnaj ne bilo nobenega Francoza več v Ruhr okraju.

Le malokdaj boš naletel na poročenega moža, ki bi se zavzemal za osebno svobodo. Poročeni možje namreč vedo, da osebne svobode sploh ni na svetu.

Posledice prohibicije v Downtownu: Ženske delajo, moški pa kuhajo.

Jugoslovenska

Ustanovljena 1. 1898

Katni. Jednota

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 533 E. 135 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrti: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 535 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprila naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovenska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zjavi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Dnevne vesti.

POŽAR V PARIŠKEM HOTELU.

Pariz, Francija, 28. julija. —

Veliko število Amerikancev v dveh hotelih Loti in Francee je moralo danes jutraj zbežati na cesto, ker je gorelo neko sosednje poslopje. Dim je napolnil hodnike hotela ter povzročil paniko.

POTOVANJE KROG SVETA V ENEM MESECU.

Pariz, Francija, 28. julija. —

Sanje o potovanju krog sveta v eno in tridesetih dneh se bližajo uresničenju. Neka angleška kompanija namerava uvesti 74-urno zrakoplovno službo med Londonom in Bombayem v Indiji in rancoska vlada je dala neki francoski zračni črti koncesijo za organiziranje 24-urnih poletov med Parizom in Bukarešto. S tem bi bili odrezani trije dnevi od dolžine potovanja.

Zrakoplovi bodo nosili šestnajst potnikov, kuharja in porterja, ki bo napravil postelje pred solnim zahodom. Vsak stroj bo imel brezžični telefon, ki bo v zvezi z

evropskimi postajami. Razširjenje črte od Bukarešte do Bombaya bo mogoče uveljavljeno še pred koncem leta.

V takem slučaju bo mogoče potovati krog sveta v manj kot polovici časa kot ga je nekoč določil Jules Verne v svojem slovitim romanu: Potovanje krog sveta.

EN FUNT MASLA ZA NAJBOLJŠI SEDEŽ.

Berlin, Nemčija, 29. julija. —

Včeraj so v Schlosspark gledališču pobirali jako čudno vstopnino. Najboljši sedeži so veljali po en funt masla. Za slabše sedeže je bilo treba plačati po dve jaci.

PODRŽAVLJENJE ANATOLSKIH ŽELEZNIC.

Carigrad, Turčija, 29. julija. —

Vlada namerava poddržati vse anatolske železnice, katere kontrolirajo inozemci. Neka angleška banka je ponudila Turčiji posojilo, s katerim bo zamogla kupiti vse železnice.

Točna in hitra postrežba, zmerne cene,

to je geslo poslovanja, radi katerega je naš zavod vsestransko poznan in pripoznan med Slovenci v Ameriki.

Naša direktna zveza z JADRANSKO BANKO in vsemi njenimi podružnicami, kot tudi mnogoletna skušnja omogočuje nam izvršitev vseh poslov v popolno zadovoljstvo naših rojakov.

Razum rednih pošiljatev izvršujemo tudi izplačila potom "brzobjavnega pisma" in sicer v teku enega tedna, za kar računamo s a m o \$1.00.

VLOGE OBRESTUJEMO PO

4% na leto.

Preskrbimo potne listke za v Evropo ali iz Evrope v Ameriko.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matkovič

Cena s poštnino

\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik in vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Zver v človeški podobi.

I. Pred dolgo vrsto let je vzbudila v Nemčiji velikansko senzacijo Gesina Gottfried, zadrževalka. Afera te brezsrčne morilke v masah, ki ni pri zasledovanju svojih sebičnih ciljev poznala ne ljubezni, ne dolžnosti hčere, matere in žene, ki ni prizanesla niti svoji lastni krvi, če je bilo treba spraviti s poti silne ovire, je ostala vedno dušeslovna uganka. Bila je zver v človeški podobi, strašilo je lepo masko, okruta in hladno preračunajoča, sebična in nečimurna. Nobenega kesa ni poznala in ko je morala končno stopiti na krvavi oder, da plača z življenjem za svoje strašne zločine, je obžalovala le eno stvar, za katero je izvedela javnost, da ima namreč umetno zobovje.

II.

Kot deklica je bila Gesina živahna in inteligentna in v domačem mestecu ji vsled tega ni manjkalo častilcev. Njeni stariši so bili skromni ljudje in če je Gesina izjavila, da se bo poročila le s človekom, ki bo zaslužil dosti denarja, ter ji lahko nudil vse udobnosti življenja, služabnike in drugo, so se ljudje smehljali, kajti poznali so meje stanovskih razlik ter vedeli, da sanjajo skoraj vse deklice iz revnih slojev o kakem bogatincu ali princu, da pa morajo končno živeti borno in naporno življenje poleg moža in njegovih krogov.

Gesina pa si je ubila v glavo razkošno življenje in srečna je bila, ko je prošil za njeno roko neki Miltenberg, ki je imel lastno, čeprav majhno prodajalno. Ljudje so pripovedovali, da ima Miltenberg precej premoženja na banki. Vsi so ga smatrali stremiljivim človekom in stariši Gesine so bili veseli, da se je njih komaj sedemnajst let stara hčerka tako dobro oddala. Gesina se je poročila z Miltenbergom, kateremu je dala v naslednjih treh letih dva zdrava otroka. Vsi prebivalci mesta so jo zavidali.

V resnici pa je bil ta zakon klavarno izjalovljenje. Gesina je kmalu našla da je njen mož brutalen pijanec, da tiči do grla v dolgih in da pride lahko vsaki trenutek v ječo. Če mu je kaj očitala, jo je pretepel. Gesina pa je bila preveč ponosna, da bi obvestila znanca ali celo mater, da je našla mesto pričakovane blaginje in sreče le bečo in obup. Tresla se je, kadar je stopil njen mož v stanovanje. Pogosto ni imela niti toliko denarja, da kupi hrane, a jokanje otrok ni vzbudilo v njej materinskih čustev. Na svoja dva otroka je stresla, jezo ter ju grdo pretepala. V njej pa je glodala zavest, da ni dosegla svojega cilja, da bi šla skozi življenje kot dama, pač pa da je postala dekla pijanca in pretepača. Na zunaj pa ni ničesar pokazala in nikdo ni vedel, kako je dejanski v njenem zakonu.

Potekla so štiri leta, ko je Gesina obiskala svojo mater, ki je bila ravno zaposlena z lovom na miši, ki so se razmnožile v njeni kuhinji. Mati je potresala bel prašek, katerega je dobila v lekarni in mesteca in Gesina je sedela v kuhinji ter ogledovala trupla zastrupljenih miši. Pri tem ji je prišlo na misel, kako obžalovanja vredno je, da ni mogla na tako priprost način spraviti s poti tudi brutalnih mož. Dolgo je razmišljala o tej krivici in ko je imela za kratek čas zapustila kuhinjo, si je prilastila nekaj belega praška.

Poi ure predno je prišel njen mož pijan iz svoje beznice, je prišla Gesina domov. Tresla se je od razburjenja, lica so ji žerela in ingletala je zopet kot deklica, s katero se je Miltenberg pred štirimi leti poročil. V svoji pijanosti pa tega ni spazil. S surovimi besedami je pozval Gesino, naj mu prinese vrč piva. Gesina je šla po pivo. Ni bilo še zastruplje-

no, kajti sklenila je dati mu strup ob kaki drugi priliki. Mogoče se bo poboljšal ter je ne bo več pretepel...

Miltenberg je prijel za vrč ter bulil pijano predse. Tedaj pa je nekdo potkal na vrata in ko jih je Gesina odprla, je vstopil Herman Gottfried, mlad človek, ki je že dalj časa obendoval Gesino.

V srečo zlorabljenega žene je počivala ljubezen do Gottfrieda in ko ga je zagledala v tem trenutku, je prišla do spoznanja, da se lahko oprostí lopova, kojega ime je nosila ter se poroči z Gottfriedom. Prihod Gottfrieda onega večera je pomenjal smrtno obsodbo za Miltenberga. Brez nadaljnega pomisleka je nasula Gesina beli prašek v pivo. Vedela je, da je arzenik.

Zdravnik, ki je zdravil Miltenberga tekom kratke bolezni, je vedel za njegovo razpadajočo življenje ter ugotovil v mrliškem listu, da je nastopila smrt iz naravnih vzrokov.

S tem zločinom, katerega je izvršila na tako lahek način in ki je ostal neodkrit, se je pričela usodopolna in grozna kariera Gesine. Bila je prosta in lahko se je poročila z Gottfriedom. Posebne žalosti ni kazala ter ga skušala zaplesti v svoje mreže. On pa se je medtem naveličal, mogoče ker je spoznal njen pravi značaj ali pa je pričel kaj sumiti ter se je ustrašil. Gesina pa je trdno sklenila, da se mora poročiti z njo.

Izjavila je iz njega poročno obljubo, a tedaj se je pojavila povsem nepričakovana zapreka. Njeni stariši niso hoteli dovoliti, da bi se drugič poročila. Izjavili so, da je njena dolžnost skrbeti za otroka, Gesina je bila srdita, Gottfried pa vesel. Dokler je bil v njeni družbi, je bil navidezno nežen in nepustljiv, a proč od nje jo je sovražil. Zdelo se mu je nezgodna in oblastna in vesel je bil, ko je izvedel, da ga smatrajo njeni stariši preveč neznatnim, da bi se poročil z njih hčerko. Gesina pa je pihala od jeze. Na zunaj pa se je delala kot da je pripravljena pozabiti Gottfrieda. Povabila je stariše na večerjo ter jima predstavila pivo. V to pivo je nasula arzenika. Ko so sosedje spravili domov težko obolela stariša, je Gesina mirno sedla za mizo ter zavila večerjo.

(Dalje prihodnjič.)

Vlom v mežnarijo.

Vlomljeno je bilo v mežnarijo na Petelinu pri Medvodah. Vlomilec je odnesel 4 litre žganja in večjo množico bele moke, žgane kave, 3 krošnike, 3 kavine čaše, 2 žlice, 2 noža, črno moško obleko in nahrbtnik.

Nasilstvo pijanca.

Janez Stopar, rojen 6. julija 1. 1874. v Loki pri Mengšu, je dne 2. aprila prišel pijan domov. Prišel je zmerjati ženo in otroke ter pograbil sina Florijana, ki je ležal na peči in ga podrl na tla. Žena je v stiski zbežala k sosedu in se zaklenila. Janez Stopar pa je pograbil kol in letel za njimi. Ker pa ni mogel do svojcev, je s kolom razbijal po vratih. V tem so se vrata odprla in je stopil ven Stoparjev sin Florijan. Oče je sina udaril s kolom po rami, nakar sta se spoprijela in je sin vrgel očeta ob tla. Janez Stopar je bil obsojen na 3 dni zapora.

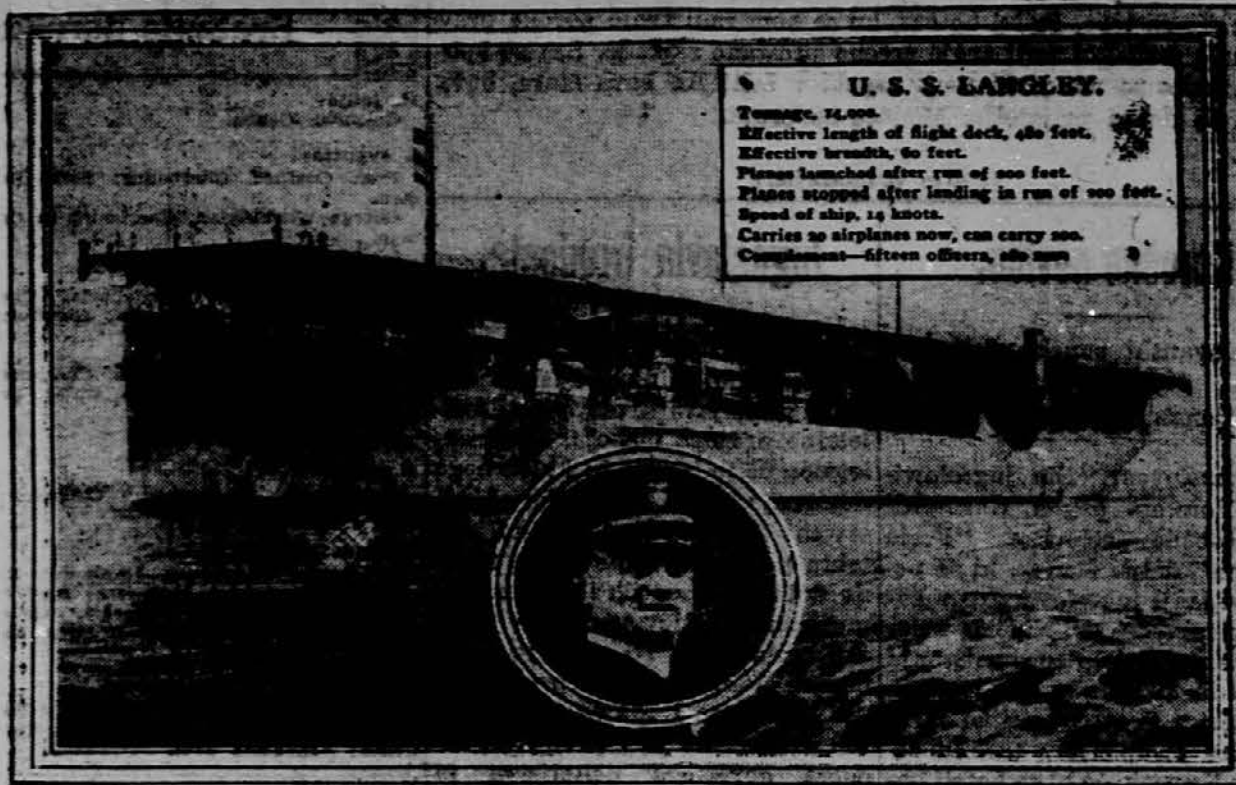
RAVNOKAR JE ŽELJA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrirana izdaja Vsebuje 300 strani.

Cena s poštnino 22.—
SLOVENSKO PISALSTVO OO.
31 Gortlandt Street
New York City, N. Y.

NAJBOLJ ČUDNA AMERIŠKA LADJA

Slika nam kaže najbolj čudno ameriško bojno ladjo, Langley, ki je namenjena prevozu ameriških vojnihih aeroplanov. Aeroplan se lahko dvigne z gornjega krova ter na gornjem krovu tudi lahko pristane. Dosedaj nima še nobena država na svetu tako praktične ladje. Zaenkrat prevaža dvajset aeroplanov, toda na nji je prostora za najmanj dvesto zračnih vozil. V sredi spodaj je kapitan S. H. R. Doyle.

Nemška vojna mornarica.

Prvič po vojni bo odplula nemška vojna križarka proti Ameriki. Nemčijo so pristigli, da sme imeti danes samo osem oklopnih. Nemška mornarica je razdeljena v dve eskadri.

Nemška križarka Berlin odpo-tuje te dni iz nemških voda na propagandno potovanje v Južno Ameriko. Pot jo ne vodi v stare nemške kolonije, temveč predvsem računa na to, da se bodo o priliki tega obiska manifestirale simpatije.

Prvič po vojni odhaja nemška vojna ladja iz evropskih morij. Kot se čitatelji spominjajo, je bilo leta 1914. v začetku vojne relativno precejšnje število nemških vojnihih križark po vseh oceanih in lovanje je stal zavzeval mnogo truda. Sedaj, ko skuša zavzeti nemška trgovska zastava vedno važnejše mesto v mednarodni plovi, je naravno, da ji sledi vojaška mornarica in stopa iz one brezdelnosti, v kateri se je nahajala od onega dne, ko je bila velika večina njenih ladij predana Veliki Britaniji v Scapa-Flow.

Versaillska mirovna pogodba je mnogo bolj stroga glede nemške vojne mornarice kot glede vojaškega števila materiala in osebja je natanko omejeno. Nemija sme danes imeti samo osem oklopnih iz predreadnoughtske dobe in katerih najmlajša je sedemnajst let stara; osem malih križark od 2500 do 3000 ton, dvanajst torpednih rušilcev, dvanajst torpedov in pomožnih ladij (polagalcev min, šolskih ladij itd.) Kot današnja pomorska sila ni nikomur nevarna in razen tega ji je tudi prepovedano imeti podmornice.

Njene vojne ladje so razdeljene v dve enaki eskadri, katerih ena ima bazo v Severnem morju, druga pa v Baltskem morju. Material, ki je pa na razpolago, ne zadostuje, da bi bile vse te ladje oborožene za vojno stanje. Oborožene so samo torpedovke in križarke in pa polovico oklopnih. Čeprav dovoljujejo paragrafi mirovne pogodbe, da se smejo sedaj namo-drestiti gotove oklopnice, ki so že dosegle starost dvajset let, — Nemčija za enkrat gradi samo eno malo križarko 5800 ton, za katero je pred dobrim mesecem dovolil Reichstag kredit sto milijonov papirnatih mark. Ker je ta realna vrednost tega kredita majhna, lahko sklepamo, da se jim z delom preveč ne mudi.

V tem pa tudi tiči manifestacija nemške vlade, ki obstoji v tem, da ne draži Anglije in ji vzbuja zaupanje. Rezultat, ki so ga Nemci s tem iskali, je bil dosežen, kajti britanska vlada je stavila predlog, naj se opusti permanentna pomorska zavezniška kontrola in naj se ta preda zaeno z vojaško kontrolo Ligi narodov, ko bo komisija, kateri načeljuje francoski general Nollet, končala svoje delo. Francoska vlada je odgovorila, da ni vojni.

Položaj na Balkanu.

Po bolgarskem prevratu je list "Manchester Guardian" priobčil uvodnik, v katerem govori o političnem položaju na Balkanu takole:

Beograd je zelo razburjen. Lastni pristaki napadajo Pašičevo vladu, ker se mu ni posrečilo preprečiti z vojaško intervencijo povratka Ferdinandistov na vladu v Sofiji. Pašič se je dosedaj previdno upiral zahtevam svojih skrajnih pristavov. Toda njegov položaj ni siguran. Hrvatska, najbolj kulturni del Jugoslavije, je v stanju kroničnega upora. Pereči problemi stopajo v vseh delih kraljevstva na površje. V tem pa sta Jugoslavija in Rumunija enako nervozni. Vsaka od teh držav ima vzrok, da zadržati vedno, kadar se zgané Bol-garija, kajti vsaka zatira (?) velik del bolgarskega ozemlja. Niti najbolj strastno patriotsko gibanje v Bolgariji ne more pomeniti za katerokoli teh držav, ki sta oboroženi do zob, kakne resne nevarnosti od zunaj. Toda Jugoslavija razjedata Makedonija, Rumunija pa Dobrudža. Vlada Bratianu v Bukarešti se smatra, da je boljše, če pridobi novo vladu v Sofiji s priznanjem, ki jo ni čne stane. Srbi se jeze na ta romunski korak, češ, da so Romuni pred njimi opredelili svoje stališče napram položaju. Tudi Grška skriva go-drnja. V tem pa se čuti kriza v izražju. Nihče ne ve, da li se bo burja to pot poglobila, ne da bi prišlo do nevihte. Toda vsakdo ve, da dokler bo obstojala sedanja razdelitev Balkana, ni upati na trajen mir. Makedonskega vprašanja ni mogoče vedno odlašati.

Dokler se ne zagotovi sporni makedonski pokrajini znosna uprava, bodisi potom mednarodne kontrole, ali pa, kar je še boljše, v okviru velike federativne jugoslovanske države, Srbija in Bolgarija ne bosta imeli pravega mira. Skoraj isto je treba povedati tudi o južni Dobrudži, pokrajini, ki jo Rumunija drži docela nepravičeno. Mar ni mogoče prisiliti Rumunije, ako se ji garantira pripadnost Besarabije, do katere ima neoporečno pravico, da bi vrnila južno Dobrudžo njenemu zakonitemu lastniku?

vojaško razoroženje Nemčije še ni knžano, da je torej prezgodaj sklepati o tej zadevi, da pa ne nasprotuje ukinitju pomorske kontrole. Vprašanje pride v kratkem pred veleposlaniško konferenco.

Popolnoma napačno pa bi bilo misliti, da je Nemčija za vedno opustila misel na veliko vojno mornarico. Obe mali eskadri, ki sta ji ostali, se zelo pogosto vadita. Lansko leto je eskadra Severnega morja obiskala norveške fjorde, in vsi, ki so jo videli, so občudovali precizno manevriranje ladij in moštva. Ta mornarica je jedro bodoče mogočne nemške flote, ki jo upa imeti Nemčija nekdan in s katero upa začeti znova tam, kjer ga je polomil av svetovni vojni.

Iznajdba poštne znamke.

Najprej je bila poštna znamka uvedena v Angliji. — Grofa Turn in Taxis sta imela poštni monopol. Kakos e je začela poštna znamka uporabljati. — Množina pisem.

Poštne znamke so iznašli v Angliji, in sicer je bila znamka prvič uvedena in uporabljena dne 10. januarja 1840. Deset let jih je uporabljala samo Anglija, izza 1. januarja 1849, jih imamo v Franciji, in v letu 1850 sta jih uvedla v Nemčiji grofa Turn in Taxis, ki sta imela več desetletij poštni monopol. Zanimivo je, kako je prišlo do iznajdbe poštne znamke, ali bolje, kaj je povzročilo, da se je pričela poštna znamka uporabljati. Angleški potovalce Rowland Hill je potoval po Angleškem in dospel v neko vas v severni Angliji. Slučajno je bil navzoč, ko je prišel pismonoša ter hotel izročiti pismo lepemu mlademu dekletu. — Deklica je pazljivo motrila svoj naslov na pismu, poprašala, koliko je plačal poštnino, in ko je pismonoša zahteval en šiling, se je zavzela, češ da nima denarja in je pismo vrnila pismonoši. Tedaj se je namreč poština pobirala od prejemnika pošljik in ne od pošiljatelja. Ko je Rowland Hill videl dozdnevno zadrego deklice, je plačal poštnino in deklica je prejela pismo. Kasneje mu je pa priznala, da so bila na naslovni strani pisma tajna znamenja, ki so ji sporočala, kako se godi njenemu ženinu. Domenila se je namreč ž njim, da si bosta pošljala pisma s takimi znamenji, pisma pa bosta odklanjala zaradi previsoke poštnine, a ta način sta si dopisovala, ne da bi plačevala poštnino.

Rowland Hill je na mah spoznal, da je treba temeljito izpremeniti tedanji poštini pristojbinski sistem. Predlagal je vladi, naj pobira poštnino ob oddaji pisma, in sicer v obliki znamke, ki naj se prodajajo po kolikor mogoče nizki ceni. Vlada je priznala argumente Rowland Hilla in osvojila njegov predlog. Posledica tega je bila, da se je pošiljanje pisem po pošti silno razširilo, tako da je v desetih letih naraslo od enega milijona 500 tisoč na 7,739.962 pisem.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni nabirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$8.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četr leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Laus.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yamnik; Pueblo, Peter Gullig, John Gern. Frank Janesch; Salida, Louis Costello.

Indiana: Clinton, Lambert Bolcar; Indianapolis, Louis Radmug.

Illinois:

Aurora, J. Verbich; Chicago, Joseph Blah; Cicero, J. Fabian; Joliet, Fr. Bambich; J. Zaletel in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal; Math Ogryn; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolico, Anton Seljak.

Maryland:

Kittmiller, Fr. Vodopivec.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. J. Pesbel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri:

St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:

East Helena, Frank Hrella; Klein, George Zobec.

New York:

Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masie.

Ohio:

Barberton, A. Okolish in J. Barich; Cleveland, Janko Pleško, Jakob Resnik in Chas. Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balant in J. Kunše; Niles, Frank Kogovšek, Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Acosta, in okolico, Martin Abram; Ambridge, Frank Jakše, Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ivavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Rovanišek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozargov in A. Jerina; Dunlo, Anton Tančelj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin. Farrell, Jerry Ogryn; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroschetz; Luzerne, Anton Goslinik; Lloydell, Anton Malovrh; Moon Run, Frank Machek in Frank Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Rockwood, A. Hovehar; Steelton, Anton Hren; Turtle Creek in okolico, Frank Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Previch; Willock, J. Peternel.

West Virginia:

Coketon, Frank Kocijan.

Wisconsin:

Milwaukee, Joseph Tratik, Racine, in okolico, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington:

Black Diamond, G. J. Porenta.

Wyoming:

Rock Springs, Louis Taucher. Poleg gorinavedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

NAZNAVILLO IN PRIPOROČILO.

Čenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio namenjamo, da jih bo obiskal naš petevalni zastopnik.

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, satoraj presilno rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

NAZNAVILLO.

Naš stari zastopnik JANKO PLEŠKO, ki je svoječasno potoval za naš list, se radi slabega zdravja zdaj stalno nahaja na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O. Pobira naročnino za Glas Naroda ter knjige in daje pojasnila o vsem, kar spada v naš posel. Re-jakom ga topio priporočamo.

Uprava Glasa Naroda.

Harmonike

Ako želite imeti res dobro in tropsko slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obrnite se na znano trdvo za pojasnila ali pa oridite osebno.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imam tudi v zalogi in sem sedaj edini zastopnik teh pisile po cenik.

Se vam ugodno priporočam.

Anton Mervar

6921 St. Clair Avenue Cleveland, O.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni.

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodestavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značajni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Gordarjev sin. Spisal F. S. Finžgar. Globočutna in pretrpetljiva slika znanega in povsod priznanega pisatelja. Vsebuje 56 strani, .25

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Ienca. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorčič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junake umirali mučenike smrti. Vsebuje 378 strani, .75

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"
62 Gortlandt St., New York

